

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redactie:

Ds. G. Blom, Meerkkerk; Ds. H. C. van der Ent, Katwijk aan Zee; Ds. R. Kok, Soest; Ds. H. van Leeuwen, Elburg; Ds. D. Slagboom, Barendrecht; Ds. M. C. Tanis, Sliedrecht-Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

Redactie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
Meerkkerk. Telefoon 01837 - 357

Administratie:

Joh. van der Lee, Kwartelstraat 74, Alphen aan den Rijn, telef. 01720-73814, postrekening 70.43.50, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het Pand” te Alphen aan den Rijn.
Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Ver. Staten en Canada 5 dollar per jaar. Advertenties f 0,20 per mm. Bij kon tract korting.

Goddelijke opwekking tot voorttrekken

„Zeg de kinderen Israëls, dat zij voorttrekke”.

Exod. 14:15b

Onze ontmoetingssamenkomst te Doornspijk is ongetwijfeld een rijke en onvergetelijke dag geworden door 's Heeren grote goedheid en lankmoedigheid! Een oase in de woestijn van het kerkelijke leven, temidden van het diepe verval onze dagen op allerlei terrein.

Wat is het groot, dat we op zulk een dag el- kander weer mochten ontmoeten rondom Gods Woord en bij het gevoelen van de band aan hen, die van harte begeren het „Pand”, Gods Woord, te bewaren door belijden, maar zij 't bovenal door „beleven”.

Bij zulk een oase zouden we wel langer willen blijven. Maar nu roept de Heere tot voort- trekken. Dat is geen gemakkelijke weg. Het is komen te staan voor een zee van bezwaren en door een woestijn te gaan, waarin allerlei ontberingen en gevaren zich voordoen. We denken hier aan dat moment, toen Israël uit Egypte was geleid door Gods genadige en machtige Hand, maar daarna lang een omweg de reis naar Kanaän moest afleggen, dat het kwam te staan voor onontkomelijke moeilijkheden, van menselijke kant gezien.

Farao kreeg er spijt van, dat hij het volk Israël had laten trekken uit Egypte en daarom het met zijn legermacht achterna jaagde om het vóór de Schelfzee, waarvoor het kwam te staan, vast te laten lopen en te overweldigen. Ontvluchten werd onmogelijk, want aan weerszijden lagen de gebergten, waarin geen enkele spleet was te vinden om daardoor te ontkomen en vóór hen de zee!

Zo kan het ook zijn in het leven van Gods kerk. Een zee van bezwaren kan er zich voordoen in het kerkelijk leven. Men moet maar wonen in een plaats, waar de zuivere klanken van het Evangelie van vrije genade niet meer beluisterd kunnen worden, wanneer er steenen voor brood worden gegeven en de prediking al meer in het vlak wordt gesteld van het menselijk doen, ja, een prediking, die meer „sociaal” afgestemd is, d.w.z. gericht is op het sociaal terrein, dan op de noodzakelijkheid van wedergeboorte en beke- ring. En wanneer deze nog terloops worden ge- noemd, hoe ziet men die dan? Wel zó, dat uitwen- dige voorrechten, zoals gedoopt-zijn, het afleg- gen van belijdenis des geloofs, kerkgaan, ijve- ren in allerlei kerkwerk, enz. gehouden worden voor „geestelijk leven”, zonder dat hierbij on- derscheiden wordt, uit welke wortel deze dingen voortvloeien en betracht worden.

Zo is het ook met het geloof. We moeten „door het geloof leven”. Maar voor wie geldt dit? En wanneer verder niet onderscheiden wordt, zoals de Bijbel duidelijk verklaart, welke de EIGENSCHAPPEN zijn van het zaligmaken- de geloof, dan kan men „getroost” de kerk ver- laten en menen, dat men het ware geloof bezit. Wat een misleiding voor de eeuwigheid! Ontroe- rend is het Woord des Heeren, dat we lezen in Ezechiël 33 de verzen 1 tot en met 7 bijzonder en vervolgens.

Voor een „zee van bezwaren” kan men staan, wanneer zich tegenspoeden voordoen, waarbij

het éne na het andere wordt afgebroken als on- herstelbaar en alles zo uitzichtloos wordt.

Niet minder geldt dit van het ziele-leven van Gods kinderen. O, hoe kan het ontdekte en heilbegerige hart van hen, die God ootmoedig hebben leren vrezen, komen in zulke engten, dat het van rondom bang en benauwd wordt. Aanvechtingen van de vorst der duisternis, wan- neer de dood achtervolgt en men vreest, geen Borg te bezitten voor zijn arme ziel, zodat men met de dichter van psalm 142 moet instemmen:

„k Wou vluchten, maar kon nergens heen,
Zodat mijn dood voor handen scheen,
En alle hulp mij gans ontviel,
Daar niemand zorgde voor mijn ziel.”

„Zeg de kinderen Israëls, dat zij voorttrekken.” Maar, hoe is dat mogelijk? Er is geen weg en geen pad. Achter: Farao, opzij: de bergen en vóór: de zee!

Toch kàn het. Hoe dan? Wel, waar geen weg en pad is, kan God een weg banen! En dát be- wees de God Israëls.

Op bevel des Heeren moest Mozes zijn staf uit- strekken over de zee en daarop verheerlijkte God Zijn wonderen: de zee werd gekliefd, de wateren werden tot een muur aan beide zijden en vervuld werd:

„D'aarde sloeg van schrik aan 't beven,
Toen z'U langs Uw pad zag streven,
Zee en grote waters door
In het nooit ontdekte spoor;
Toen G' Uw volk de weg bereiddet,
Daar Gij 't als een kudde leiddet;
Mozes' en Aärons hand
Bracht hen dus naar 't heilig land.”

(Ps. 77:11)

En dat was naar de BELOFTE des Heeren: „En de Egyptenaren zullen weten, dat Ik de Heere ben, wanneer Ik zal verheerlijkt worden aan Farao, aan zijn wagenen en aan zijn ruiters.” Hier kwam het aan op beoefening van het GE- LOOF, voor Mozes en voor het volk. Tot ver- sterking van het geloof gaf de Heere vertroos- tende tekenen: Mozes' staf, maar ook de wolk- en vuurkolom, die nu ACHTER het leger van Israël ging en scheiding maakte tussen de Eyp- tenaren.

De STAF van Mozes was een krachtig teken van Gods machtige daden, zoals deze bleken bij de 10 plagen in Egypte en later in de woestijn. De wolk- en vuurkolom dekte Israël als onder een veilig schild. Ja, zij was des daags tot een verkwikkende schaduw in de hitte en des nachts tot een lichtend schijnsel. Zo trok zij met Israël mee door de woestijn.

Zo nu komt de Heere een pad te leggen voor Zijn volk, dat er te voren niet was. Hij is een verrassend en wonderdoend God en Hij maakt het zo heerlijk waar:

„Als mij geen hulp of uitkomst bleek,
Wanneer mijn geest in mij bezweek
En overstelpt was door ellend',
Hebt Gij, o Heere, mijn pad gekend.”

Maar de Heere komt ook het geloof te sterken met de tekenen van Zijn gunst en genade: de beide sacramenten „Doopt” en „Heilig Avond- maal”, door Hem ingesteld, opdat Hij Zijn volk door het gebruik daarvan de Belofte des Evan-

VAN DE ADMINISTRATIE

Als reactie op de Ontmoetingsdag van Doornspijk mochten wij weer vele blijken van instemming ont- vangen. Vooreerst mochten wij weer 15 nieuwe abon- nees noteren. Allen die hieraan medewerkten onze dank.

Ook de giften bleven nog wat nadruppelen: als volgt, 1 x f 5,— via Ds. Tanis; f 25,— via Ds. v. Leeuwen uit de collecte te Elburg f 10,—, een gift uit Den Helder f 25,— aan overbetalingen abonnementsgeld f 32,—, te samen f 127,—.

Ook hebben wij uit persoonlijke gesprekken, alsook per telefoon mogen opmerken, de zegen die mocht ontvangen worden uit het gesprokene op de Ont- moetingsdag; dat is en blijft toch het voornaamste. Door het grote bedrag dat extra werd ontvangen, en de vele giften, kunnen en mogen wij de uitgave van ons blad zonder enige financiële zorg voortzet- ten. Laat het ons een eer mogen zijn om de abonne- mentsprijs, (slechts f 10,— per jaar) niet te behoeven te verhogen. Allen zullen kunnen begrijpen dat de uitgave van „Bewaar het Pand” voor f 10,— per jaar niet uit te geven is. Onze hoofdredacteur heeft in Doornspijk erop gewezen, dat gestreefd wordt naar een wekelijks verschijning van ons blad, waarnaar door velen wordt uitgezien.

Adm. „Bewaar het Pand”, Kwartelstraat 74, Alphen aan den Rijn, gironummer 704350.

v. d. L.

gelies des te beter te verstaan geve en verzegele, zoals onze Heidelberger verklaart in Zondag 25. Zo geeft de Heere Zijn Woord mee door de woestijn van dit moeilijke leven als een „Licht op het pad en als een Lamp voor de voet, om al het donker op te klaren.”

Zo mag een volk optrekken, dat door den Heere wordt bemoedigd en vertroost!

Het is nu maar de belangrijkste vraag, of ú tot dit volk mag behoren door genade. Er trok ook „vreemd” volk mee op, dat echter het ware leven miste, het leven der genade. En hoe aan- grijpend waarschuwt de Heere bij monde van de apostel Paulus in I Kor. 10:1 t/m 5, alwaar we lezen, dat de vaders allen onder de wolk wa- ren en allen door de zee doorgedaan zijn en al- len in Mozes gedoopt zijn in de wolk en in de zee, en allen dezelfde geestelijke spijs gegeten hebben en allen dezelfde geestelijke drank ge- dronken hebben . . . maar, dat God in het mee- rendeel geen welgevallen gehad heeft, want zij zijn in de woestijn ternedergeslagen.

Dit moge ons tot ernstig zelfonderzoek leiden! Dat we toch niet het uiterlijk teken houden voor de betekende zaak zelf, maar deze zoeken deelachtig te worden uit het Egypte der zonde en des duivels en behoudenis te zoeken in het bloed des Lams! O. dit kan nog, want God heeft geen lust in de dood van de zondaar. Hij roept het ons toe: „wendt U naar Mij toe en wordt behouden, o al gij eindigen der aarde!”

Zo verzekert de Heere Zijn volk ook bij het voorttrekken door de woestijn:

„U zullen, als op Mozes' bée,
Wanneer uw pad loopt door de zee,
Geen golven overstromen.”

E.

v. L.

Onze zesde ontmoetingsdag

2

Omdat het de bedoeling was, dat we de mid- dagsamenkomst in de Gereformeerde kerk zou- den openen brachten we daar met vele anderen de middag door. Ook de andere predikanten, die

'smorgens in de Herv. kerk gesproken hadden, waren nu in deze kerk. Dit gebouw is niet zo groot als de Herv. kerk, maar voor ons doel bleek het heel geschikt. Het was heel goed bezet.

Maar we willen eerst een verslag geven van wat er in de Herv. kerk gebeurde. De gegevens daarvan kregen we welwillend van een van de bezoekers.

Ds. H. C. van der Ent, bij onze vrienden en vriendinnen wel bekend, vooral als verzorger van onze jeugdrubriek, liet zingen Ps. 108 : 1 en 7. Hij las Romeinen 8 : 31 - 39 en ging voor in gebed. Hij sprak een openingswoord over: Zo God voor ons is, wie zal tegen ons zijn. In het vorige nummer van ons blad heeft Ds. Van der Ent zelf er al een verslag van gegeven. Daarnaar verwijzen we.

Onder het zingen van Ps. 88 : 3 en 4 besteed Ds. M. C. Tanis de kansel. Hij sprak over „Een blik uit het venster”. Dat was ontleend aan 2 Samuel 6 : 16, waar het gaat over Michal, de dochter van Saul. Het was naar we vernamen een treffend woord. U kunt ervan lezen in dit nummer. Ds. Tanis heeft zelf dit verslag van zijn rede gemaakt.

Van hoorders vernamen we, dat ze met hartelijke instemming naar de woorden van beide sprekers hadden geluisterd. Doordat we zelf in het andere kerkgebouw waren, moesten we het doen met het verslag in ons blad en met wat we uit de mond van anderen hoorden. Zo is het ook met hen, die de ontmoetingsdag helemaal niet hebben bijgewoond, die nog veel meer hebben gemist.

het einde van zijn rede liet Ds. Tanis zingen Ps. 138 : 3 en 4. Er werd weer een collecte gehouden. De totale opbrengst van die dag is intussen al in het vorige nummer vermeld.

Ds. H. van Leeuwen sprak een slotwoord. Doordat deze nu in de naburige gemeente Elburg staat, had hij de leiding bij de voorbereiding, waarvan hij zich voorbeeldig heeft gekweten. Hij van zijn kant richtte woorden van dank aan anderen. In dit nummer kan men in de vorm van een meditatie vinden wat hij verder sprak. Er werd gezongen Ps. 68 : 11 en 17. Ds. Van Leeuwen ging voor in dankzegging en gebed. Staande werd nog gezongen Ps. 72 : 11 en toen ging de menigte de kerk uit.

We konden dat juist zien gebeuren. De samenkomst in het andere kerkgebouw was iets eerder afgelopen. We konden daardoor nog met verschillende bezoekers spreken en wel opmerken, dat men onder de indruk verkeerde van de goede woorden, die gesproken waren.

Maar laten we eerst vertellen, hoe het in het Geref. kerkgebouw ging.

Precies om 2 uur beklom Ds. Van Vuuren de kansel. We zongen op zijn verzoek Ps. 103 : 7 en 9. Hij ging voor in gebed. Hij sprak weer over Genesis 16 : 8: Van waar komt gij en waar zult gij heengaan? Daarna zongen we Ps. 119 : 30.

Ds. R. Kok kreeg toen gelegenheid om opnieuw te spreken over „Bevinding vrucht van de beproeving”. Wat de hoofdzaak betreft bracht hij hetzelfde naar voren als in de morgensamenkomst in het Herv. kerkgebouw. U kunt daarvan kennis nemen door de samenvatting in het vorige en dit nummer van ons blad.

Weer zongen we en wel Ps. 25 : 6 en 7. Nogmaals kregen we gelegenheid om een gave af te zonderen voor het doel.

Daarna kregen we nog een slotwoord van Ds. D. Slagboom. Deze kon de morgensamenkomst niet bijwonen, omdat hij een spreektour moest verop een zendingsdag van zijn classis. Dat was tevoren bekend. Daarom stond zijn naam niet vermeld onder de sprekers. Het zag er niet naar uit, dat hij zou kunnen komen. Maar hij had 's morgens op de zendingsdag gesproken en had zich gehaast om nog in Doornspijk de mid-dagsamenkomst bij te wonen. Op ons verzoek was hij dadelijk bereid om een slotwoord te spreken. Hij las Nehemia 2 : 19 en 20 en bepaalde onze aandacht bij: God van de hemel, die zal het ons doen gelukken, en wij, Zijn knechten, zullen ons opmaken en bouwen.

Ds. Slagboom richtte nog woorden van dank aan de kerkeraad van de Geref. kerk en aan de koster, die zijn volle medewerking had verleend. Hij ging voor in dankgebed en vroeg Gods zegen over alles en Zijn bewarende hand over allen. Vervolgens zongen we Ps. 89 : 7 en 8. Ds.

Slagboom eindigde met de laatste bede uit de Avondzang.

Onder indruk van alles verlieten de bezoekers het kerkgebouw. Velen bleven nog napraten, ook met anderen, die in de Herv. kerk samengewoest waren. De ene na de andere auto vertrok. Het was ongeveer vijf uur, toen de laatste bezoekers naar huis keerden.

(Wordt vervolgd)

Een blik uit het venster

In onze woning bevinden zich diverse ramen. Ook onze huiskamer heeft één of twee ramen. Door die ramen kijken we allemaal wel eens naar buiten. Vanuit onze woning kunnen we zien, wat er op straat, op de weg plaatsvindt. Bij een bijzondere gebeurtenis plaatsen velen zich voor het raam. Denk aan het feit, wanneer onze koningin een bezoek brengt aan de woonplaats en de uitgestippelde route aangeeft, dat zij de woning zal passeren. Men stelt zich op voor de woning of men gaat staan voor het raam.

Nu denken we heden aan een bijzonder gebeuren uit het verleden. Een gebeurtenis, waarbij ook een vorst betrokken was, echter in dat uur ging het niet om de vorst, maar om de ark. In gedachten gaan we de stad Jeruzalem binnen. Een grote optocht wordt gezien. Een stoet van 30.000 uitgelezenen uit Juda. De bloem van het volk. Vele muzikanten met allerlei muziekinstrumenten vergezellen de stoet en trommelende maagden besluiten de stoet. Voorop gaat de koning en achter hem komen priesters, dragend de ark. Heden gaat het niet om de koning, maar om de ark. De stoet is er om de ark. Wat heden plaatsvindt is een wilsdaad van de koning en op die daad rust de goedkeuring des Heeren. Wat gebeurt, geschiedt naar de wil des Heeren. David was door de Heere rijk gezegend. De Heere had Zijn beloften vervuld. David was koning geworden over gans Israël. Na de verovering van Jeruzalem had hij deze stad gemaakt tot zijn residentie. In zijn residentiestad zal nu de ark een blijvende plaats ontvangen. Die ark geen uitvinding van mensen, maar Gods gave aan Israël. Die ark was het zinnebeeld van Gods tegenwoordigheid. Symboliseerde Zijn wonen onder het volk. In Mozes' tijd sprak de Heere: „En aldaar zal Ik bij u komen en Ik zal met u spreken van boven het verzoendeksel af, van tussen de twee cherubim, die op de ark der getuigenis zullen zijn, alles, wat Ik u gebieden zal aan de kinderen Israëls”. In het verleden werd de genadige tegenwoordigheid van heilvol bemerkt. Echter een volk zonder ark, deelt in het ongenoegen Gods. Het kan de zegen des Heeren niet verwachten. Dit blijkt duidelijk uit Israëls historie. David beseft: het zal met Jeruzalem, het land, met zijn regering niets worden als de Heere, Zijn dienst en Zijn eer ontbreken. Wanneer God niet in het midden is. Alleen de genadige tegenwoordigheid van God kan heil brengen. Om die tegenwoordigheid in zijn leven, zijn gezins, ambtelijk staatkundig leven is het hem te doen. Vandaar zijn verlangen om de ark in Jeruzalem te hebben. God de Heere in het midden. In het centrale van heel het leven. Zijn aanwezigheid was onmisbaar voor hem. God er niet bij. Niet iets zijn of betekenen in het leven, ook niet aan de grens van het leven, maar midden staan in het leven.

De Heere moet het leven beheersen, leiden en besturen. Jong en oud, is het ons daar ook om te doen? Staan we er naar, dat de Heere wone en werke in ons leven? Verlangen we er naar, dat de Heere Koning zij in ons leven en alzo richting geve aan ons leven? Het gaat mis in het persoonlijk, gezins, kerkelijk en maatschappelijk leven, wanneer de Heere dat leven niet beheerst. Dan wordt niet gekend de zuivere schriftuurlijke godsdienst. Die dienst spreekt van Gods dienen in het leven en wijst ons op 's mensen dienen van de Heere naar Zijn Woord. De vreeze des Heeren doet ons staan naar het dienen Gods.

En wordt dan ook geleefd bij altaar en ark. Bij offer en ark. Bij bloed en ark. We verstaan dan, dat de Heere alleen in en door het offerbloed heilvol tegenwoordig kan zijn. De wetenschap dat de Heere door het offerbloed tegenwoordig kan zijn, doet staan naar Zijn genadige

tegenwoordigheid. Men kan er niet buiten leven. Zo was het bij David. Dat de Heere nu heilvol tegenwoordig wilde zijn, stemde hem tot blijdschap. Wanneer we nu achtgeven op zijn houding dan vallen ons drie zaken op. Drie zaken, die kenmerken zijn van het geestelijke leven. We worden gericht op zijn nederigheid, zijn dienstbaarheid en zijn blijdschap. Zijn koninklijke mantel, het teken van zijn waardigheid heeft hij afgelegd. Hij droeg de linnen lijfrok van de priester. Heden is hij geen koning, maar dienaar. Hij wil dienaar zijn. In zijn verschijning ontdekken we zijn ootmoed. Hij wil ootmoedig zijn voor God en de mensen. Ootmoed siert hem. Die ootmoed is geen vrucht van zijn levensakker. De vrucht van de zonde is hoogmoed, de vrucht van Gods genade is ootmoed. Het koning zijn en het willen blijven wortelt diep in het menselijke hart. Wie de Heere heeft leren kennen, wordt ootmoedig. Nederig van hart. Verliest zijn waarde en eigen dunk. Begeert diep te buigen voor de Heere. Door de uitgestorte en inwinnende liefde des Heeren wil men in het openbaar de minste zijn. Er is ook heilige verwondering en aanbidding, dat men de minste mag zijn. De minste van 's Heeren dienaren, dienaressen. In het leven van de ootmoedige leeft ook de hartelijke begeerte om het leven in Gods dienst te besteden. Die dienst wordt de dienst van het leven. In de Heere Zijn dienst en Zijn heil gaat men zich verblijden. Men kent een blijdschap, die de wereld niet kent, noch geven kan. Dan is er het huppelen van zielevreugd.

Ziet daar voor de ark een nederige, ootmoedige koning, die voor de Heere geen koning wil zijn, maar ootmoedig zondaar, maar die tevens uiting wil geven van zijn blijdschap in God. Huppelend gaat hij voor de ark uit. David danste. De dansers en danseuses van onze tijd wijzen op David, om te bewijzen, dat dansen geoorloofd is. Men vergeet echter één zaak, dat door David gedanst werd tot Gods eer. Hij kende de beleving van Zondag 33. Wie lichamelijke dans beoefent gaat naar de hel, maar wie de ziele-dans kent gaat naar de hemel.

Nu valt het altijd op wat vooraanstaande personen doen. Daar wordt op gelet. Daar wordt overgesproken. Wat ze doen wordt goedgekeurd, nagedaan, of veracht en bespot. Er wordt gelet op leidinggevende figuren. Op voorgangers. Op ouderen. Men doet hen na, of veracht hen. Dit laatste ondervond David. En wie bespote, verachtte hem? Eén van zijn legergeneraals? Een vooraanstaande onder het volk? Zijn eigen vrouw. Zij was op de hoogte van wat er zou gebeuren. De ark zou een plaats ontvangen in Jeruzalem. Nu wachtte ook zij op de komst van de ark. Zij wist dat de ark gedragen zou worden door de priesters des Heeren. Zij wist dat velen uit het volk, de ark zouden volgen en dat ook haar man de ark zou vergezellen. Nu werd zij niet getroffen door het feit, dat hij voorop liep. Dat had zij wellicht verwacht. Hij is immers koning. Maar de wijze waarop. Dat hij daar gekleed voortging als een priester, als een burger. Niets bleek nu van zijn koninklijke waardigheid.

En dat hij zelfs huppelend de stad in ging en huppelend zijn paleis passeerde. Wanneer zij David, haar man, zo ziet, kan zij niet meer trots op hem zijn. Zulk een houding is een koning onwaardig. Er staat: „zij verachtte hem in haar hart”. Deze houding respecteert zij niet. In vele opzichten had zij aan zijn zijde gestaan. Zij had haar man lief. In het verleden had zij haar leven voor hem in de waagschaal gesteld, toen haar vader David wilde gevangen nemen en doden. En in het heden stond zij hem niet tegen in zijn religieus leven. Zij geloofde zelf, dat Israëls God de ene, ware God was. Nu zij haar man zo ziet, zich uitend in deze levenshouding, distantieert zij zich van hem. Zij veracht hem in haar hart. Haar hart wendt zich van hem af. Geestelijk valt er een scheiding. Zij kan nu meer staan aan de zijde van haar man.

Zij weet zich één met haar vader. Zij zal ook laten blijken, dat zij zich nog één weet met hem. Saul verkoos de grootsheid des levens boven de dienst des Heeren en was vreemd aan het waarachtige werk der genade Gods in zijn ziel. Hij openbaarde zich als een vijand van de ware religie. Als een tegenstander van Gods ware volk. Die mentaliteit wordt ook bij Michal bemerkt. De scheiding tussen haar en David voltrekt zich in haar hart.

(Wordt vervolgd)

Bevinding is vrucht van de beproeving

2

Beroofd van haar man en kinderen is zij in diepe armoe weergekeerd met een innige droefheid over het kwaad door haar bedreven. En zo kwam zij weer en nu samen met Ruth, haar schoondochter, in de beproeving van het geloof.

Naomi keerde niet terug naar het land des Heeren met de gedachte dat zij vanuit de droefheid van haar hart en de smaadheid van haar leven weer in ere hersteld zou worden. Daarvoor was zij te oud, de hoop op een Leviraatshuwelijk was voor haar afgesneden. En zo was er ook geen verwachting voor Ruth, omdat zij een vreemde was, een Moabitische, die daarvoor niet de minste rechtsgeldigheid kon aantonen. Dat werd haar door Naomi dan ook eerlijk gezegd, toen zij tot de onberouwelijke keus kwam om alle afziden te verlaten en de God van Israël te dienen. Hiermee waren voor Ruth ook alle huwelijkskansen afgesneden. Maar dat deed niet ter zake, het was haar niet uit het hoofd te praten, want dit woord: „Uw volk is mijn volk en uw God is mijn God,” leefde in haar hart. En zo deelden deze harten, verenigd in de onberouwelijke keus de Heere te vrezen, in een gezond geestelijk leven. Ruth voor het eerst en Naomi opnieuw.

Maar nu kwamen deze weduwen vanuit het geloof dat door de liefde werkt, in de zware beproeving te staan van een diepe armoede, want Naomi was te oud om nog wat te verdienen en Ruth behoorde niet tot dat volk. En toch werden zij in deze zware beproeving steeds inniger aan elkaar verbonden in de liefde. Het hopen op Gods ontfermende liefde was een levende hope, in deze beproeving werden zij steeds meer versierd met lijdzaamheid. Het was dus naar het woord van de Heere dat zij hun zielen mochten bezitten in lijdzaamheid.

En terecht zegt de Schrift: „Gij hebt lijdzaamheid nodig opdat gij de wil Gods gedaan hebbende, de belofte moogt wegdragen.” Hebr. 10:36. Lijdzaamheid hebben wij nodig om met een innerlijke standvastigheid de vervulling van Gods beloften te zoeken. Want de bevinding is in de vervulling van Gods beloften.

En nu mogen wij Naomi en Ruth vanuit de Schrift ontmoeten in de standvastigheid van de lijdzaamheid. In beider hart leefde een innige overgave aan Gods weg en leiding. In de beleving van die kinderlijke afhankelijkheid klampen zij zich vast aan de vaderlijke hand der Goddelijke voorzienigheid.

Beide vrouwen zijn beproefd in de oprechtheid van het geloof dat door de liefde werkt. Hier stonden zij in een kinderlijke afhankelijkheid van de Heere op het erf van het verbond, zonder enige verdenking of berekening, daar dat schuin in de beproeving door de Heere verwijderd werd. De beproeving werkt lijdzaamheid en de lijdzaamheid bevinding. En die bevinding werkt hoop en de hoop beschaamt niet omdat de liefde Gods is uitgestort in het hart.

Het gaat dus in de bevinding der heiligen om de innerlijke beleving van geloof, hoop en liefde, de edele vruchten van Gods verkiezende liefde in Christus.

Het geloof is gezuiverd, de hoop verlevendigd en de liefde vermeerderd. In de bevinding leeft u in elk opzicht kinderlijk bij het wonder van Gods genade. Het werd opgemerkt en aangetekend: „En zij kwamen te Bethlehem in het begin van de gerste-oogst.” Dat was bewijs van het Goddelijk denken en gedenken aan Zijn verbond. De Heere opende als het ware de voorraadschuren van Zijn verbond voor hen. Hij zag in ontfermende liefde, om de bevindelijke kennis van dit woord te bekomen: „Immers zal een wees bij U ontfermd worden.”

Toen deze weduwen in de stilte der eenzaamheid daarmee bezig waren, sprak de Moabitische Ruth dit woord in overleg met haar schoonmoeder: „Laat mij toch in het veld gaan en van de aren oplezen achter dien in wiens ogen ik genade zal vinden.”

Het werd Ruth niet opgedragen. Zij was niet het dienstmeisje van Naomi. Zij ging er op uit, hopen op Gods genade, om in het land van Gods genade genadebrood te mogen vinden, om zo uit Zijn hand te leven. En Naomi zeide: „Ga heen mijn dochter.” Daaruit blijkt ons dat de bevindelijke kennis van het leven uit de hand van Gods genade haar dierbaar was geworden.

Onder het beleid van Gods voorzienigheid werd Ruth gebracht op de akker van Boaz, die van het geslacht van Elimelech was. En zie, Ruth kende Boaz niet en wist niet dat het zijn akker was, maar aan de vaderlijke hand van Gods voorzienigheid werd zij daar gebracht waar de Heere haar wilde hebben. De Heere leidt naar Zijn belofte de blinde, want totaal blind stond zij tegenover de diepe betekenis daarvan. Zij wist niet dat haar schreden tot volvoering van Gods raad daarom naar deze akker gericht werden.

't Was Ruth tot vreugde op de akker van Boaz achter zijn maaiers aan aren te mogen verzamelen als blijken en bewijzen van Gods nederbuigende goedheid. En zo was het met u toen ge, ontwaakt uit de slaap der zorgeloosheid, mocht komen op de akker van de geestelijke Boaz gelijk als Ruth, dat uw hart door de blijken en bewijzen van Gods nederbuigende goedheid versterkt werd. Met meer klaarheid mocht de Moabitische Ruth blikken in het wonder van de genade des Heeren, toen Boaz op de akker verscheen.

Het groeten van elkander in de naam des Heeren, de God van Israël, deed haar inzonderheid weldadig aan, want Hij was haar dierbaar geworden. De snaren van haar innerlijke leven werden er door gevoed. Want uit liefde tot de God van Israël was zij in dat land gekomen om Hem ootmoedig te vrezen en te dienen. Deze man kwam met een vaderlijke belangstelling op zijn akker, want Ruth werd terstond opgemerkt. Op de vraag: „Wiens is deze jonge dochter?” moest van haar en over haar verslag uit gebracht worden. De maaiers moesten aan zijn belangstelling voldoen, er ontging hem niets.

En zie, daar werd zo maar een loflijk getuigenis van haar gegeven. „Deze is de Moabitische jonge vrouw, die met Naomi wedergekomen is uit de velden van Moab. Beleefd is het door haar gevraagd aren te mogen verzamelen en zij is daarin ijverig werkzaam geweest.” Zodat Boaz van haar uit de mond van zijn maaiers een loflijk getuigenis heeft ontvangen. Ruth was ijverig en haar rusttijden weinig. Ook dat behoorde tot haar bevindelijke kennis van het zijn op de akker des verbonds, waarvan zij Naomi zo liefelijk had horen spreken. Het is een zegen als het gaan naar de kerk en het zijn in de kerk, voor het aangezicht des Heeren, bevindelijk beleefd mag worden. Daar wordt gesproken naar het hart van Jeruzalem en dat verbindt ons steeds inniger aan de Heere.

Nu Boaz zo loflijk van Ruth heeft horen spreken, gaat hij spreken tot haar en voor haar en hij bindt de Moabitische aan zijn akker. Zij mag komen tot de vaten als zij dorst heeft, om te drinken van hetgeen de jongens geschept zullen hebben. Daardoor kwam zij steeds meer in verwondering. Het waren bewijzen dat de Heere aan haar dacht, tekenen van Zijn ontfermende liefde. Beproefd door de Heere krijgt Ruth op de akker van Boaz een bevindelijke kennis van de Heere en van Zijn dienst. Bij het luisteren naar deze goede en troostrijke woorden viel Ruth op haar aangezicht en boog zich terneder en zeide tot

Boaz: „Waarom heb ik genade gevonden in uw ogen, dat gij mij kent, daar ik een vreemde ben.” U spreekt tot mij alsof ik familie van u ben en dat ben ik niet, ik ben een vreemde. En nu mag Ruth komen tot de kennis van de geestelijken wonderlijke familieband die er al is in haar hart en leven. „Het is mij,” zei Boaz tot haar, „wel aangezegd alles wat gij bij uw schoonmoeder gedaan hebt, na de dood van uw man en hebt uw vader en uw moeder in het land van uw geboorte verlaten en zijt heengegaan tot een volk, dat gij van tevoren niet kendet.” Maar nu is Ruth gekomen tot de kennis van de Heere, van Zijn dienst en van Zijn volk. En deze geestelijke familieband is onderscheiden van, en heerlijker dan alle andere familiebanden. Hoe wonderlijk toch! Ja, vanuit het wonder van Gods genade wordt het bevindelijk geleerd en beleefd te mogen behoren tot die geestelijke familie. Deze dag is voor Ruth een wonderlijke dag. En zij kan het niet ontkennen, haar hart is inderdaad aan de Heere en aan Zijn volk verbonden. Dat is door Zijn Geest gewerkt toen Zijn liefde in haar hart werd uitgestort. Het zal dan ook door Hem beloofd en bekroond worden. Hoor maar: „De Heere vergelde u uw daad; en uw loon zij volkomen van de Heere, de God Israëls, onder Wiens vleugelen gij gekomen zijt om toevlucht te nemen.” Zie, Boaz wist veel meer van haar dan dat door haar gezegd was, want zij was tot roem van Gods genade al een leesbare brief, geschreven door de dierbare werkingen van de Heilige Geest. Vanuit haar levensgangen was het bekend dat zij door wederbarende genade kind des Heeren was geworden.

Het gaat hier om de geestelijke en bevindelijke kennis van Gods opzoekende en trekkende liefde. Ruth heeft het van haar zelf niet gezegd dat te kennen, dat deelachtig te zijn, maar toen het door Boaz van haar gezegd was, was het haar niet mogelijk dat te ontkennen.

Ruth was wel, wat haar innerlijke leven betreft, tot in het uiterste beproefd. Want toen zij tot die onberouwelijke keus mocht komen, kwam zij alleen te staan op de wereld. Haar werd niet de minste hoop gegeven voor het meegaan naar Bethlehem en haar haar schoonzuster liet haar in de steek.

Maar in die beproeving werd de keus van haar hart, het genadewerk van de Heere, gelouterd, zodat het met des te meer kracht en glans tevoorschijn kwam. Er was een onwederstandelijke levenskracht is. Haar hart was met de onverbreekelijke band van de liefde des geloofs aan de Heere verbonden. En dat kwam op de straten van Bethlehem en op de akker van Boaz zo duidelijk tot openbaring, het kon niet langer verborgen blijven. Ruth heeft van de Heere een naam en plaats ontvangen op de erve des verbonds.

(Wordt vervolgd)

JOH. CALVIJNSCHOOL - SLIEDRECHT

Gevraagd :

2 LEERKRACHTEN

en

1 PART - TIME

voor 1 dag per week.

Nieuwe school in aanbouw.

Belangstelling voor groepsonderwijs gewenst. Moderne (hulp)leermiddelen.

Prettige samenwerking.

Ervaring niet vereist.

Inlichtingen H. Logmans, hoofd der school, Merwestr. 50. telefoon 01849 — 5379 (huis) of 2788 (school).

„REPOS AILLEURS” DRIEBERGEN

Ideaal gelegen rustoord voor hen die er nodig even uit moeten voor rust of gezondheid - 700 m van de kerk.

Telefoon 03438 - 2466.

Voor al uw boeken, bijbels en psalmboeken

BELEefd AANBEVELEND

Boekhandel Van Leeuwen

POSTBUS 39, URK

TELEFOON 05277 - 1783

NA 6 UUR TEL. 05250 - 1531

dhr. C.v. Dorp **rd** dhr. W. Schelhaas **rd** dhr. C. de Jong **rd** dhr. T.v/d Zwaag **rd** mej. J. Kaas **rd**
 Haarlem dhr. K. Veenhof **rd** dhr. H. Klein **rd** dhr. C.v. Vlist **rd** dhr. Vroegindewey **rd**
 Strijen dhr. P. Pasje **rd** Kapelle dhr. C. Mieras **rd** Assen dhr. J. Glas **rd** Leiden dhr. Kremer **rd** Baflo

wij kunnen hier niet al onze abonnees noteren..

dat is ook niet nodig

Wel is het noodzakelijk, dat het aantal abonnees steeds toeneemt omdat.....

daarom is het zo nodig

- Het positief christelijke steeds meer uit onze samenleving verdwijnt.
- De zedenverwildering (ook in de dagbladen) hand over hand toeneemt.
- Duizenden gezinnen geïnfecteerd worden door de geest van de tijd.
- Ons christelijk volksdeel steeds meer de vaste koers kwijtraakt.
- Dat er gedegen voorlichting wordt gegeven.
- Dat het RD in elk christelijk gezin verschijnt.
- Dat elke abonnee er een nieuwe abonnee bij wint
- Dat ons reformatorisch volksdeel de gelederen sluit

uw gezin en het **rd** horen bij elkaar

Hierlangs afknippen

Wie zich NU REEDS door middel van nevenstaande bon abonneert, ontvangt het blad 14 dagen gratis. De abonnementsprijs ligt op hetzelfde niveau als dat van andere dagbladen. De abonnementstermijn is minimaal 1 kwartaal.

bon

in open enveloppe zenden aan:
N.V. REFORMATORISCH DAGBLAD,
Korenstraat 9 - Apeldoorn

voor een werkelijk verantwoorde krant

Ondergetekende (naam):

Straat en huisnummer:

Woonplaats:

geeft zich hierbij op als abonnee op het Reformatorisch Dagblad.

..... Handtekening:

Voor bijbels, boeken en muziek
is **LINDENBERG** uniek!
Grote voorraad
Snelle levering,
van de allernieuwste uitgaven

**LINDENBERG'S
BOEKHANDEL**
Slaak 8 (postbus 4209)
ROTTERDAM-16
Telefoon 010 - 12 89 34

Vele kwalen vinden hun oorzaak in

Nervositeit,

vandaar, de steeds toenemende vraag naar onze doeltreffende en beslist onschadelijke

ZENUWKRUIDEN

Kuur voor een maand f 8,50
(verzendskosten inbegrepen)

**Drogisterij
SIKKING**

Barvoetestraat 5
Haarlem
Telefoon 023-312882
Giro 190609

Het adres voor al Uw

GOEDE BOEKEN

lees- en prekenboeken, bijbels (uitsluitend statenvertaling) en psalmboekjes is

G. KOOL

Stationssingel 50 - Veenendaal
Telefoon 08385 - 13978 - Postbus 177

(Uw bestelling ongefrankeerd : antwoordnummer 77)

**WIE HELPT ?
GELDERMALSEN - REHOBOTHSCHOOL**

Gevraagd :

2 TIJDELIJKE ONDERWIJZERS(ESSEN)
waarvan één direct, wegens ziekte, en één van half sept. tot 1 jan. 1974. Van Geref. beginselen.

Nieuwe school, 7 leerkr., bij 't station, goede verbindingen.

Inlichtingen en sollicitaties aan het hoofd der school, W. Droogers, Tunnelweg 8, Geldermalsen, tel. 03455 - 1703.

LEERDAM

Het bestuur van de vereniging tot het verstrekken van onderwijs op Geref. grondslag, vraagt voor haar **KLEUTERSCHOOL** zo spoedig mogelijk een actieve

HOOFDLEIDSTER

van reformatorische beginselen. Verplaatsingskostenbesluit van toepassing.

Sollicitaties aan J. Meijdam, Horndijk 53. Inlichtingen bij het hoofd van de basisschool, de heer C. T. Mourik, Sperwerlaan 79, telefoon 03451 - 4016.

**PLAATST UW FAMILIEBERICHTEN IN
„BEWAAR HET PAND”**

**DE NIEUWE FOLDER MET VEEL
GEVRAAGDE GOUDEN HARPEN
LANGSPEELPLATEN
GAAT VERSCHIJNEN.**

VRAAG EROM ! (02521) 14543 of 14215

BON

Zend mij de nieuwe **GOUDEN HARPEN FOLDER** met al Uw platen en aanbiedingen in afspeelapp. Wij zijn al/niet klant.

Naam :

Adres :

Plaats :

Als drukwerk verzenden: **GOUDEN HARPEN B.V.**,
Postbus 135, Lisse. BHP.

NIEUW !!

Ds. K. de Gier en Ds. J. van der Haar

Zojuist verschenen GH/13, 9e meditatieplaat. Ds. K. de Gier van Den Haag houdt een meditatie over: „De poort en de weg tot het eeuwige leven” (Matth. 7 : 13 - 14) en Ds. J. van der Haar te Houten over: „Ik ben met ulieden” (Matth. 28 : 20) met prachtig gezongen bijpassende psalmen. Stereo en mono afspeelbaar, 30 cm l.p.

f 14,90

Nu bestellen bij: **GOUDEN HARPEN B.V.**

Postbus 135, Lisse, (02521) 14543-14215, vraag ook om een folder!

KOOPT U OOK BIJ ONZE ADVERTEERDERS ?